

Er ref: M2016/02715/R
Christina Nordenbladh
Eva Centeno López
Willy Hallgren

Vår ref: Anna Holmberg
anna.holmberg@skogsindustrierna.se
08-762 72 44
072-722 72 44

Yttrande över promemorian Elcertifikatssystemet – vissa frågor inom kontrollstation 2017

Sammanfattning

Skogsindustrierna betonar att ett väl fungerande elcertifikatssystem bidrar till skogsindustrins konkurrenskraft och därmed också till att ge vår industri realistiska möjligheter att skapa tillväxt i världens bioekonomi.

Skogsindustrierna tillstyrker förslagen om förändringar av kvotkurvan men vill påpeka:

- Att vid justering av kvotkurvan ska mindre volymer vid behov kunna fördelas på en kortare tidsperiod än fyra år
- Att gällande kvoter för beräkning av kvotplikt ska ses över vart annat år
- Att kvoter definitivt ska fastställas på förhand
- Att en annullering av elcertifikat två gånger per år skulle kunna bidra till bättre marknadsfunktion

Skogsindustrierna tolkar att införandet i lagen av en ny bestämmelse – att den som producerar el i ett internt nät som används utan stöd av nätkoncession och som yrkesmässigt levererar el till användare som tar ut elen på samma interna nät ska omfattas av kvotplikt – inte negativt påverkar skogsindustriella anläggningars möjlighet att från kvotplikt undanta den el, som används i den industriella tillverkningsprocessen. Skogsindustrierna förväntar sig att regeringen förtydligar att vår tolkning är korrekt i sitt fortsatta lagstiftningsarbete.

Elcertifikatssystemet kan bidra till tillväxt i världens bioekonomi

Med välskötta skogar och en skogsindustri av världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. En bioekonomi utgår från förnybara råvaror, som används på ett hållbart sätt. Bioekonomin bidrar därför till att bryta dagens fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar.

De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – trävaror, massa och papper – kommer att bli basen under åtskilliga år framöver. Utöver dessa produkter är våra medlemmar också växande producenter av förnybar el i form av bio-, vind- och vattenkraft. I dagsläget är denna elproduktion knappt tio terawatt timmar (TWh) per år. Skogsindustrin säljer också stora mängder biomassa för extern kraftproduktion.

För att framtidssatsningar ska kunna finansieras, både vad gäller nya biobaserade produkter och ökad produktion av förnybar el, krävs en politik, som leder till en stark internationell konkurrenskraft för våra medlemmar. Elcertifikatssystemets utformning är en av flera parametrar, som definierar denna konkurrenskraft. En annan är befrielsen från kvotplikt för den el våra medlemmar använder i sina tillverkningsprocesser. Ett väl utformat och fungerande elcertifikatssystem och fortsatt befrielse från kvotplikt bidrar med andra ord till att skogsindustrin ges realistiska möjligheter att skapa tillväxt i världens bioekonomi.

Promemorians förslag om ändringar av kvotkurvan är bra, men vissa mindre justeringar behövs

I promemorian ingår förslag om ändringar av kvotkurvan, vilka i hög grad följer vad Energimyndigheten (STEM) föreslog i sin rapport våren 2016. Regeringen lämnar dock öppet att ytterligare preciseringar kan komma att övervägas på ett par punkter, om det framkommer önskemål om detta vid denna remittering.

En första precisering gäller hur många år mindre volymer ska kunna fördelas på vid justering av kvotkurvan. STEM föreslog i sin rapport fyra år, vilket Skogsindustrierna vid den tidigare remitteringen tillstyrkte. Efter ytterligare diskussioner med våra medlemmar bedömer vi dock att det kan finnas tillfällen när det faller sig mer logiskt med en kortare tid än fyra år och bestämmelserna bör därför tillåta detta. Vi anser vidare att det bör vara myndigheten, som avgör vilken tidsperiod som behöver användas för att uppnå bästa möjliga marknadsfunktion.

En andra precisering är hur ofta kvoterna för kvotplikt ska ses över. STEM föreslog vartannat år, vilket Skogsindustrierna tidigare tillstyrkt och fortsatt förordar. Regeringen föreslår en skrivning om att kvoter för beräkning av kvotplikt ska ses över ”minst vart annat år”, vilket öppnar upp för årliga revideringar, men Skogsindustrierna anser att vartannat år räcker för att skapa bra marknadsfunktion.

En tredje precisering gäller om kvoterna ska fastställas på förhand eller i efterhand. STEM föreslog i förhand, vilket Skogsindustrierna tillstyrkte i den tidigare remitteringen och vilket vi fortsatt förordar. Vi bedömer att ett fastställande i förhand ger mer förutsägbarhet för marknaden.

En fjärde tänkbar precisering är att annullera elcertifikat två gånger per år istället för som idag en gång per år. Skogsindustrierna förde fram detta vid den tidigare remitteringen, men regeringen har valt att inte ta med förslaget i promemorian. Skogsindustrierna bedömer att två annulleringstillfällen skulle kunna ge bättre kontroll över hur eventuellt under- eller överskott av utsläppsrätter i marknaden utvecklas.

Skogsindustrins möjlighet att undanta el i tillverkningsprocessen från kvotplikt får inte förändras

I lagen om elcertifikat 4 kap 1§ anges vilka som är kvotpliktiga. I nuvarande lagtext definieras fyra olika kategorier av kvotpliktiga. Av dessa är det den nuvarande fjärde kategorin, det vill säga "elintensiva industrier som har registrerats", som är relevant för skogsindustrin. I samma kapitel 5§ 3e pkt anges att "vid beräkning av kvotplikten beaktas inte el som har använts i den industriella tillverkningsprocessen i en registrerad sådan elintensiv industri ...". Det är denna senare skrivning, som definierar för en skogsindustriell juridisk enhet, att elen i tillverkningsprocessen är befriad från kvotplikt trots att enheten är kvotpliktig. För skogsindustrins internationella konkurrenskraft är det av högsta vikt att kunna undanta elen i industriella tillverkningsprocessen från kvotplikt.

Regeringen föreslår att i 4 kap 1§ införa ytterligare en kategori kvotpliktiga, nämligen "elproducenter som producerar el i ett internt nät som används utan stöd av nätkoncession om elen yrkesmässigt levereras vidare till användare som tar ut elen på samma interna nät". Regeringen anger att den nya kategorin införs, eftersom det finns en önskan att aktörer som endast levererar el via laddningsstationer undantas för kvotplikt.

När vi läser beskrivningen av den nya kategorin inser vi att den är applicerbar på skogsindustrin. På våra medlemmars anläggningar produceras förnybar el, vilken till största delen används internt på produktionsområdet i ett internt nät utan stöd av nätkoncession. Vidare är det så att våra medlemmar ibland levererar till andra juridiska enheter på samma interna nät – det kan handla om enheter inom samma koncern men också enheter tillhörande helt andra företagsstrukturer, men som är lokaliserade till samma produktionsområde.

Om vår tolkning är rätt skulle skogsindustrin passa in på två kategorier kvotpliktiga – en första, som genom skrivningen i 5§ 3e pkt kan undanta el i tillverkningsprocessen från kvotplikt och en andra, som enligt vår bedömning, inte kan göra detsamma.

Regeringskansliet har i diskussioner bekräftat till Skogsindustrierna att det inte finns någon ambition från deras sida att ändra rätten för elintensiva anläggningar i skogsindustrin att undanta el i tillverkningsprocessen från kvotplikt. Vi tolkar därmed att följande gäller för ett elintensivt skogsindustriellt företag, som tillverkar el själva och använder allt eller delar av denna el i sin process:

- Den el, som används i tillverkningsprocessen, är fortsatt befriad från kvotplikt
- Den el, som används utanför tillverkningsprocessen, är fortsatt kvotpliktig
- Den el, som säljs till annan icke-elintensiv industri på samma område, ska särredovisas

Skogsindustrierna förväntar sig att regeringen förtydligar att vår tolkning är korrekt i sitt fortsatta lagstiftningsarbete.

Vi vill också påpeka att regeringen genom sitt förslag om att införa ytterligare en kategori kvotpliktiga kopplar ihop elproduktion med kvotplikt, vilket är nytt. Principen hittills har varit att kvotplikten ska definieras på den som säljer eller använder el och inte på producentledet. Skogsindustrierna ser det som olyckligt att regeringen frångår nuvarande princip.

Stockholm 2017-01-11

För Skogsindustrierna

Anna Holmberg
Energidirektör